



In deze aflevering

Deze nieuwsbrief staat vooral in het teken van de hiv/aids-voorlichting door Association Lanminsin in Benin. Met medewerking van Sébastien Hounyo Assou, de coördinator van de activiteiten van Association Lanminsin, leggen we iets uit over hiv/aids en het programma van Association Lanminsin gericht op het voorkomen van de besmetting van moeder op kind (Prévention de Transmission Mère-Enfant, PTME). Dit programma wordt sinds 2007 door Stichting Alodo financieel ondersteund. In Benin is zo'n 2% van alle geteste zwangere vrouwen met hiv/aids besmet (zie www.unaids.org).

Besmet met hiv: van seropositief tot aids

Het hiv-virusdeeltje bevindt zich in de lichaamsvloeistoffen van mensen. Het kan op die manier worden overgedragen via contact tussen bloed en slijmvliezen, zoals bij een bloedtransfusie, gebruik van besmette naalden, onbeschermde seks en tijdens de bevalling. Een seropositieve moeder kan bovendien al in de buik haar kind besmetten, en ook nog na de geboorte, via de moedermelk. Hiv kan niet worden overgedragen via speeksel of via de huid.

Wanneer iemand besmet raakt met hiv, vermeerdert het virus zich in eerste instantie meteen tot hoge waarden (de zogenoemde 'viral load'). Maar binnen een paar maanden verzet het afweersysteem zich hiertegen, waardoor je griepachtige verschijnselen kunt krijgen. Dan start de periode waarin iemand niets merkt van zijn besmetting: de latente periode. Die kan wel 10 jaar duren, totdat de ziekte zich daarna ontwikkelt tot aids. Tijdens deze periode nestelt het virus zich in specifieke witte bloedcellen van het afweersysteem, om zichzelf zo te kunnen vermeerderen. Hieraan gaat de bloedcel kapot en nieuwe virusdeeltjes barsten het bloed in. Wanneer die in aantal dalen, raak je steeds gevoeliger voor infecties waar je lichaam zich normaal goed tegen kan verzetten. Als er uiteindelijk te weinig witte bloedcellen over zijn, spreken we van aids. Aids-patiënten krijgen infecties en vormen van kanker die onder gezonde mensen niet voorkomen, zoals bijzondere longontstekingen, schimmelinfecties in de slokdarm en een vorm van huidkanker. In tropische landen of plaatsen met slechte hygiëne is tuberculose een veelvoorkomend probleem onder hiv-besmette mensen en velen overlijden aan de combinatie van een besmetting met hiv en tuberculose.

Er wordt medicatie gebruikt om te latente periode zo lang mogelijk te rekken. Dat is altijd een combinatie van verschillende anti-retrovirale middelen, de zogeheten Highly Active Retroviral Therapy (HAART). Als die middelen regelmatig geslikt worden, kan de overgang tot aids zo lang worden uitgesteld dat iemand waarschijnlijk eerder aan iets anders overlijdt. In Westerse landen lukt dit vrijwel altijd, maar in ontwikkelingslanden bereikt de medicatie lang niet alle hiv-besmette mensen. Omdat mensen bovendien vaak onder slechtere omstandigheden leven, overlijden zij soms al binnen enkele jaren aan de gevolgen van hun besmetting. Van de kinderen die hiv van hun moeder krijgen, overleeft slechts de helft het

eerste levensjaar. Vervolgens houdt daarvan het grootste deel ontwikkelingsproblemen over, waardoor ze veel minder goed functioneren dan hun leeftijdgenoten.

Sébastien Hounyo Assou: het zwangerschapsconsult

(vertaald vanuit het Frans)



De activiteiten van het hiv/aids-programma van Laminsin voor de preventie van overdracht van moeder op kind (Prévention de Transmission Mère-Enfant, PTME) richt zich vooral op zwangere vrouwen die de consultatiebureaus bezoeken voor prenatale voorlichting. Hiermee hoopt Laminsin seropositieve vrouwen op te sporen om te voorkomen dat ze het virus doorgeven aan hun ongeboren kinderen.

De procedure verloopt in drie stappen: het eerste consult voorafgaand aan de test, de test zelf en het post-test consult. Deze stappen zijn onderdeel van de hiv-counseling. Sébastien Hounyo Assou (zie foto links), projectcoördinator van Lanminsin, vertelt hieronder hoe dit in zijn werk gaat.

Het eerste consult

Allereerst ontvangen we de zwangere vrouw op het prenatale consultatiebureau. De vroedvrouw onderzoekt hoeveel de vrouw al weet van hiv en aids. Zij legt uit hoe hiv zich verspreidt en vertelt over de gevaren van risicovol gedrag. Ook legt ze uit hoe de vrouw besmetting kan voorkomen, waarbij ze de nadruk legt op het belang van een hiv-test. Dit is de enige manier om te weten of een vrouw seropositief is. De vroedvrouw is hierbij zo helder mogelijk: de test is in het belang van het ongeboren kind.

Dit consult is belangrijk; het vergt veel energie en inlevingsvermogen van de vroedvrouw om de zwangere vrouw zover te krijgen dat ze instemt met het afnemen van een test.

De hiv-test

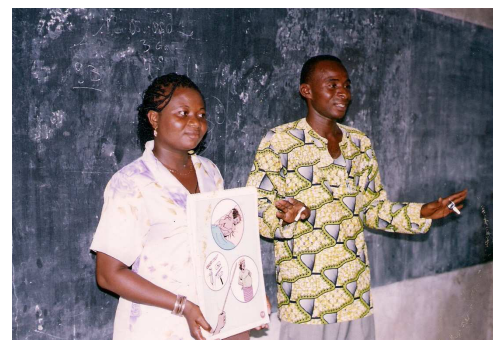
De vroedvrouw verzekert de zwangere vrouw dat niemand behalve zij de uitslag zal weten. Dit maakt het voor een vrouw gemakkelijker om de test te laten doen, want op hiv-besmetting rust in de gemeenschap nog een groot stigma. Er wordt bloed bij haar afgenomen, waarna door middel van een snelle test wordt bepaald of er sprake is van een hiv-besmetting. Mocht deze test geen duidelijk resultaat geven, dan wordt opnieuw bloed afgenomen dat naar het laboratorium wordt opgestuurd voor een uitgebreide test.

Het post-test consult

Wanneer een vrouw seropositief is, komt ze direct onder de hoede van de kliniek. Ze ontvangt speciale HAART-medicatie die het virus in haar bloed onderdrukt tot zulke lage waarden dat de kans dat de baby besmet raakt vrijwel nihil is.

Tijdens het proces ontstaan een aantal problemen:

- *Sommige vrouwen geven aan dat ze het belang van de*



Met beeldmateriaal wordt de overdracht van hiv uitgelegd

test inzien, maar moeten eerst toestemming vragen aan hun echtgenoot. Bij aanvang van ons programma was dat meestal niet het geval.

- Association Lanminsin heeft eigenlijk niet genoeg middelen om de vervolgbehandeling van seropositieve vrouwen op zich te nemen als de zwangerschap en de bevalling voorbij zijn. Hiervoor is nog geen oplossing gevonden.

Activiteiten ter bewustwording van het gevaar van hiv en aids

De doelgroepen van onze voorlichtingsbijeenkomsten zijn de inwoners van de dorpen Womey, Tankpè en Togoudo in Zuid-Benin.

We richten ons op een aantal specifieke doelgroepen:

- beroepsgroepen, zoals marktvrouwen, beoefenaren van kunstnijverheid, chauffeurs van motortaxi's uit de drie dorpen
- christelijke, islamitische en traditionele religieuze groepen.



Hiv/aids voorlichting aan marktvrouwen

Door deze specifieke doelgroepen bij de voorlichting te betrekken, bereiken we een groot deel van de bevolking. Sinds het begin van dit jaar heeft Association Lanminsin op deze manier 36 voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd, waarbij we ruim 700 mannen en 1700 vrouwen hebben bereikt. Tijdens de bijeenkomsten legt een huisarts de verschillende aspecten van hiv-besmetting en preventie uit. Ook wordt getoond hoe het mannencondoom correct gebruikt moet worden.

Desondanks komen we de volgende moeilijkheden tegen:

- Vooral mannen hebben vanwege hun werk onregelmatige tijden waar op ze beschikbaar zijn. Het blijkt moeilijk om ze te mobiliseren om de bijeenkomsten bij te wonen.
- Sommige religieuze leiders weigeren mee te werken aan de voorlichting. Hierdoor moeten we bijeenkomsten zonder hen organiseren, waardoor die minder effect hebben bij de achterban.



Flora spreekt voor een christelijke groep over hiv/aids

Hoe nu verder?

De door Sebastién aangekaarte problemen moeten worden opgelost. Het is zorgwekkend dat er nog te weinig middelen zijn om vrouwen ook na de geboorte van hun kind te behandelen met virusremmers. We werken daarom hard om voldoende geld bij elkaar te krijgen om het programma voort te zetten en uit te breiden.

Maar ondanks de problemen heeft Association Lanminsin succes geboekt in het afgelopen jaar. In 2008 was de doelstelling om 80% van de vrouwen die op consult kwamen over te halen om zich te laten testen. Uiteindelijk is dat zelfs bij 90% van de vrouwen gelukt! Dit is

een grote stap in de bewustwording van de vrouwen en hun echtgenoten voor het gevaar van hiv/aids.

Jaarverslag 2008

In de nieuwsbrief van november gaven we aan dat er nog hulp nodig was voor de laatste financiële loodjes. We hebben daarna van twee fondsen een bijdrage ontvangen:

- 2500 euro van de ASN foundation (een onderdeel van de ASN bank)
- Stichting Scholtus-de Bruijn doneerde 1500 euro

Bovendien heeft ook een aantal particuliere donateurs enthousiast gereageerd. Dankzij deze bijdragen is het gelukt om de begroting van 2008 rond te krijgen! We willen jullie daar hartelijk voor bedanken!

Voor gedetailleerde informatie over de activiteiten van Stichting Alodo en Association Lanminsin, willen we u graag verwijzen naar de inhoudelijke en financiële jaarverslagen over 2008, die te bekijken zijn op onze website www.alodo.nl.

Financiering in 2009

Impulsis heeft de nieuwe financieringsaanvraag voor 2009 goedgekeurd. We zijn dit jaar begonnen met het systematisch afbouwen van de bijdrage Stichting Alodo en de verzelfstandiging van Lanminsin. Van het totale budget wordt in 2009 35% door Impulsis gefinancierd, nog eens 35% door Stichting Alodo en de laatste 30% brengt Association Lanminsin zelf op. Impulsis en Stichting Alodo nemen dit jaar ieder 17.185 euro voor hun rekening.

Op dit moment moeten we voor dit jaar nog 13.185 euro bijeen krijgen. Het Aidsfonds en Het Derde Wereldfonds zullen ons dit jaar echter niet meer steunen, omdat zij slechts incidenteel een project willen steunen. Daarom zijn we druk bezig met het zoeken en aanschrijven van nieuwe fondsen, wat echter niet makkelijk is. Uw bijdrage wordt daarom bijzonder op prijs gesteld!

Verder hopen we aan het eind van de zomer de nieuwe DVD over het werk van Association Lanminsin en Stichting Alodo af te hebben. Een kopie zal worden gestuurd naar alle belangstellenden.

In memoriam

We zijn bedroefd u te moeten mededelen dat op 21 maart Gerti Hesseling op veel te jonge leeftijd is overleden aan de gevolgen van leukemie. Zij was één van de leden van het Comité van Aanbeveling van Stichting Alodo en sinds de oprichting zeer betrokken bij Stichting Alodo en het werk van dr Etienne Hounkonnou. Zij kende Etienne sinds 1998 toen zij samen met Karin Nijenhuis een bezoek aan Benin bracht en heeft hem daarna nog diverse malen in Nederland en Mali ontmoet. Wij zullen haar enthousiasme en deskundige advies missen.